

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodicals Division
Washington, D. C. 20540

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXVII

Price 25c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Friday, December 12, 1980

Nr. 240

MUSKIE TARIASI SU UŽSIENIO MINISTERIAIS

GRUPĖ KUBIEČIŲ UŽPUOLĖ VATIKANO DELEGATŪRĄ HAVANOS MIESTE

KUBOS SAUGUMO PAJĖGOS AREŠTAVO ĮSIVERŽUSIUS IR ISLAISVINO KETURIAS VIENUOLES

MIAMI. — Havanos radijas trečiadienį pranešė, kad areštuoti "priessocialistiniai elementai", užėmę Vatikano delegatūrą Kuboje. Juos puolė Kubos saugumo pajėgos, išlaisvino delegatūrą ir paimtas įkaitais keturias vienuoles. Laikė susišaudymo žuvo vienas kubietis, delegatūros tarnautojas. Visi užėmimo dalyviai areštuoti. Užimami delegatūra jie reikalavo leidimo išvykti iš Kubos.

Tuos labai trumpus ir lakoniškus pranešimus papildė Jugoslavijos žinių agentūra TANJUG iš Havanos. Jos pranešime sakoma, kad antradienį 10 ar 14 kubiečių, ginkluotų įvairiais ginklais, užėmė Vatikano delegatūrą Havanoje ir įkaitais paėmė keturis kunigus. Meksikos žinių agentūros Notimex pranešimu, delegatūra buvo užėmė 14 asmenų, visi kubiečiai.

Nei Havanos radijas, nei oficiali Kubos žinių agentūra Prensa Latina nesako, kiek dalyvavo delegatūros užėmime ir kiek ilgai ją laikė užėmė. Sakoma, kad kai kurie grupės nariai yra buvę kalinimuose, kai kurie buvo ginkluoti. Vienuolėms nepadarė jokios žalos.

Manoma, kad artimoje ateityje bus daugiau žinių apie delegatūros užėmimą ir apie padarytus areštus.

NAUDINGA INFORMACIJA
WASHINGTON. — Transportacijos departamentas išleido 68 puslapių informacinę knygutę The Car Book. Ją paruošė Saugaus judėjimo greitkeluose administracija. Joje yra ši informacija:

- Kurios mašinos yra pigiausiai operuojamos;
 - Informacija apie mašinų saugumą susidūrimo metu;
 - Kaip pasirinkti mažai degalų suvartojančią mašiną;
 - Kurių mašinų apdrauda mažiau kainuoja;
 - Kaip gauti pagalbą nuolat gendančioms mašinoms (Patarimai vartotojų mašinų pirkėjams).
- Knygelėje yra ir daugiau naudingų patarimų bei naudingų žinių. Ji gaunama veltui. Rašyti: National Information Agency, The Car Book, Pueblo CO 81009.

KALENDORĖLIS

Gruodžio 12: Marija, Aleksandras, Vainė, Gilminas, Grudis, Visginis.

Saulė teka 7:08, leidžiasi 4:18. Oras: ne toks šaltas.

TRUMPAI IS VISUR

— Teismas priteisė \$52.15 milijono dviem našlaičiams — 8 metų Daisy ir 4 metų Gam Gee Thorshov, kurių tėvai žuvo nuo Louisville ir Nashville traukinio išleidžiamų nedingusių dujų. Jie gyvena pas savo senelius Pensacola, Fla.

— Tasco agentūra pakartojo Sovietų gynybos ministerio maršalo Dimitry F. Ustinovo pareiškimą, kad Kremlius niekuomet neįsiviliuos imperialistinės jėgos kištis į socialistinių valstybių reikalus, ypač Lenkijoje.

— Irako spauda kaltina Siriją, kuri savo teritorijoje leidžianti veikti Irako nacionalinio demokratinio fronto "išdavikams". Jų tikslas esąs nuversti Irako vyriausybę.

— Ugandoje prasidėjo valdžios rinkimai trečiadienio rytą. Dėl gausaus rinkėjų skaičiaus rinkimai pratęsti iki ketvirtadienio vidurdienio.

— New Jersey valstijos Casino Control komisija praneša, kad Atlantic City veikia penki lošimo namai. Lapkričio mėnesį jie uždirbo virš 59 milijonų dolerių, o lošėjai prarado virš milijono dolerių.

— Vadinamo Trečiojo pasaulio valstybės praeitais metais pirkė ginklų iš Sovietų Sąjungos už \$8.4 milijono, o 1978 metais buvo pirkusios tik už \$2.8 bil.

— Iš Hondurės pranešama, kad pirmadienį bus paskelbta nauja Salvadoro vyriausybė. Vietoj dabar valdančios chuntos Jose Napoleon Duarte yra numatytas prezidentu, pulkininkas Jaime Abdul Gutierrez valdys ginkluotą pajėgą.

— Tasso agentūros pranešimu, trys Sovietų kosmonautai trečiadienį laimingai nusileido Sibire.

Edmund Muskis

Valstybės sekretorius Edmund Muskis paskubomis išskrido į Belgiją, ketvirtadienį ir penktadienį dalyvauti Šiaurės Atlanto Sąjungos valstybių užsienio reikalų ministerių pasitarime.

BREŽNEVAS INDIJOJE DĖSTĖ TAIKOS SĄLYGAS PERSIJOS ILANKOJE

JIS NET KLAUSYTI NENORI APIE SOVIETŲ KARIŲ ATSAUKIMĄ IS AFGANISTANO

NEW DELHI, Indija. — Sovietų aukščiausios tarybos pirmininkas Leonidas Brežnevas, dvi dienas išsikabėjęs su Indira Gandhi ir kitais Indijos valdžios pareigūnais, trečiadienį pasakė kalbą Indijos parlamentui. Chicago Sun-Times dienraščio korespondentas praneša, kad L. Brežnevas kalbėjo sunkia, švilpiančia rusiška kalba, palikdamas išvargusio žmogaus įspūdį. Brežnevas parlamentui išdėstė Sovietų sąlygas Persijos ilankos taikai. Jos yra tokios:

- 1) Nestsiegti jokios karo bazės ilankos srityje ir nelaikyti jokių atominių ginklų masiniam žmonių naikinimui;
- 2) Nenaudoti jėgos ar grasių Persijos ilankos kraštuose ir nesikišti į jų vidaus reikalus;
- 3) Gerbti Persijos ilankos kraštų nusistatymą likti neutraliais ir nebandyti jų įtraukti į militarines grupes, turinčias branduolinius ginklus;
- 4) Gerbti valstybių suverenumo teises ir jų valstybių teises į gamtos turtus;
- 5) Nedaryti jokių kliūčių ir negrasinti prekybos mainams; vartojant ilankos vandenį, neklaidyti tų valstybių prekybai su kitais pasaulio kraštais.

Parlamento nariai norėjo patarti, ar Sovietų valdžia atšauks karo jėgas iš Afganistano ir iš Irano pasienio, bet Brežnevas atsisakė duoti platesnius paaiškinimus. Jis tik atsakė, kad Sovietų ginkluotos pajėgos Afganistane apsaugo Sovietų sienas nuo galimo pavojaus iš Vakarų. Kas iš tikrųjų tą pavojų sudaro, jis nepažymėjo.

DEMONSTRAVO AIRIJOS KATALIKAI

BELFAST. — Trečiadienį dešimtys tūkstančių airių katalikų demonstracijomis palaikė 10 Airijos Respublikos Armijos karių bado streiką, norinčių politinių kalinių statuto Belfasto kalėjime. Demonstravimas vyko Belfaste, bet ir Londonderryje bei Stranbanėje, taip pat dar kituose penkiuose miestuose.

Belfaste areštuota 20 asmenų, Ulsteryje nušautas kareivis. Maistų vietose uždaryti fabrikai ir bižnarijai. Šiaurės Airijoje yra tik pusė milijono katalikų.

VLIKAS POSEDZIAUS TORONTE

Metinis VLKio seimas įvyks š.m. gruodžio 13-14 dienomis Kanadoje, Toronto Lietuvių Namuose. Organizacijos ir visuomenės kviečiama dalyvauti. Elta

— Madrido konferencijoje kalbą pasakė Alžyro delegatas Mohammed Yazid. Kalbėdamas apie Viduržemio jūros saugumą, jis pažymėjo, kad ten saugumas tik tada bus užtikrintas, kai iš Viduržemio jūros bus išvežti JAV ir Sov. Sąjunga karai ir visiškai panaikintos branduolinės bazės.

— Gallup nuomonių serijimo organizacija paskelbė, kad tik 31% amerikiečių mano, jog Jungtinės Tautos gerai atlieka savo uždavinius, o 53% mano, kad jos nereikalingos.

RUSŲ KARO MINISTERIS KALBA APIE PAVOJŲ LENKIJAI

SOVIETŲ KARO JĖGOS RENGIA SI ĮSIVERŽTI Į KOMUNISTŲ VALDOMĄ LENKIJĄ

BRUSELIS, Belgija. — JAV Valstybės sekretorius E. Muskis paskubomis išskrido į Belgiją dalyvauti užsienio reikalų ministerių konferencijoje Lenkijos laisvės klausimui spręsti. Ketvirtadienio rytą čia susirinko šiaurės Atlanto Sąjungos valstybių užsienio reikalų ministrai pasikeisti nuomonėmis apie galimą Sovietų karo jėgų įsiveržimą į komunistų valdomą Lenkiją. Rusai yra gerai informuoti apie Lenkijos gyventojų nuotakas, labai nedraugingas komunistams. Sovietų valdžia žino, kad komunistai saugaliavo Lenkijoje, bet rusai nieko negalėjo padaryti komunistų partijos nariams. Lenkijos kompartijos gen. sekretorius Kania atleido pustrčio tūkstančio partijos narių, užėmusių atsakingas pareigas, ėmusių kysius ir turėjusių didelės privilegijas. Rusai yra įsitikinę, kad tai buvo reakcinis elementų pastangos diskredituoti komunistus ir jų įvestą ūkio sistemą.

Belgijoje susirinkę ministrai svarstė trečiadienio vakare paskelbtus Sovietų karo ministerio Ustinovo pareiškimus.

Maskvos apygardos aukštesniems kariuomenės vadams karo ministeris maršalas Ustinovas pareiškė, kad "Vakary karo jėgos" sudaro didelį pavojų Lenkijai. Jis aiškino, kad Sovietų karo jėgos turi būti gerai pasiruošusios, nes bet kuriuo momentu Vakarų valstybių armijos gali įsiveržti į Lenkijos teritoriją.

Politinės biuras įspėjo karo vadus apie reikalingą būti pasiruošusiems, nes priešas jau yra įkėles koją į darbininkų unijas — pareiškė Ustinovas.

Iki šio momento ne vienas aukštesnis Sovietų valdžios pareigūnas tiesiogiai nekabėjo apie "reakcijos įsistiprinimą" Lenkijoje, o dabar šitas klausimas jau iškeltas paties Sovietų karo ministerio.

Turint galvoje paskutiniomis dienomis sutrauktas Sovietų karo jėgas į Lenkijos pasienį, yra pagrindo manyti, kad bet kuris dieną Sovietų karo jėgos gali įsiveržti į Lenkiją. Vakarų sąjungininkai nėra pasiruošę pastoti kelių Sovietų karo jėgoms bet ministeriai nori aptarti priemones prieš šį Sovietų valdžios žingsnį.

Susirinkusieji ministrai nori laiku įspėti Sovietų Sąjungą kad jų kariuomenės įsikišimas į dabartinę Lenkiją neapsimokėtų.

Visiems aišku, kad Sovietų karo jėgų įsiveržimas sutiktų didelį pačių lenkų pasipriešinimą, bet kiek lenkai pajėgs pasipriešinti, tuo tarpu dar sunku spėti. Iš Lenkijos ateinančios žinios sako, kad ramiausias lenkas yra Lešek Walesa. Jis visai nesirūpina apie galimą Sovietų karo jėgų įsiveržimą. Jam atrodo, kad Sovietų karo jėgų ne-

VARŠUVOS GYVENTOJAMS NERA MĖSOS

VARŠUVA, Lenkija. — Sun-Times korespondentas Walter Reid praneša, kad šiomis dienomis Varšuvos mėsos parduotuvėse iškabinti tokie trumpi pranešimai: "Apgailėstajame, kad neturime mėsos".

Korespondentas pastebėjo, kad dauguma sostinės gyventojų liko be mėsos. Pastoviniavo prie krautuvės, paskaitė iškabėlę ir nuėjo. Bet jis pastebėjo, kad vienas nejo. Beveik visi nuėjo, o jis visą laiką stovėjo. Galų gale pardavėjas duris pradėję ir davė jam ryšulėlį mėsos. Korespondentas pastebėjo, kad mėsos daugumai nėra, bet jeigu kas gerai pažįsta mėsininką, tai jis vis dėlto mėsos, kad ir ne daug, gauna.

Reikia neužmiršti, kad šitokie dalykai Varšuvoje vyksta ir dabar, kai spaudoje ir per radiją buvo reikalaujama atimti visas privilegijas komunistams. Vyriausybės atstovai ir komunistų partijos centro komitetas pripažino, kad tas privilegijas reikia atimti.

SUIMTUOSIUS ISLEIS PER KALĖDAS

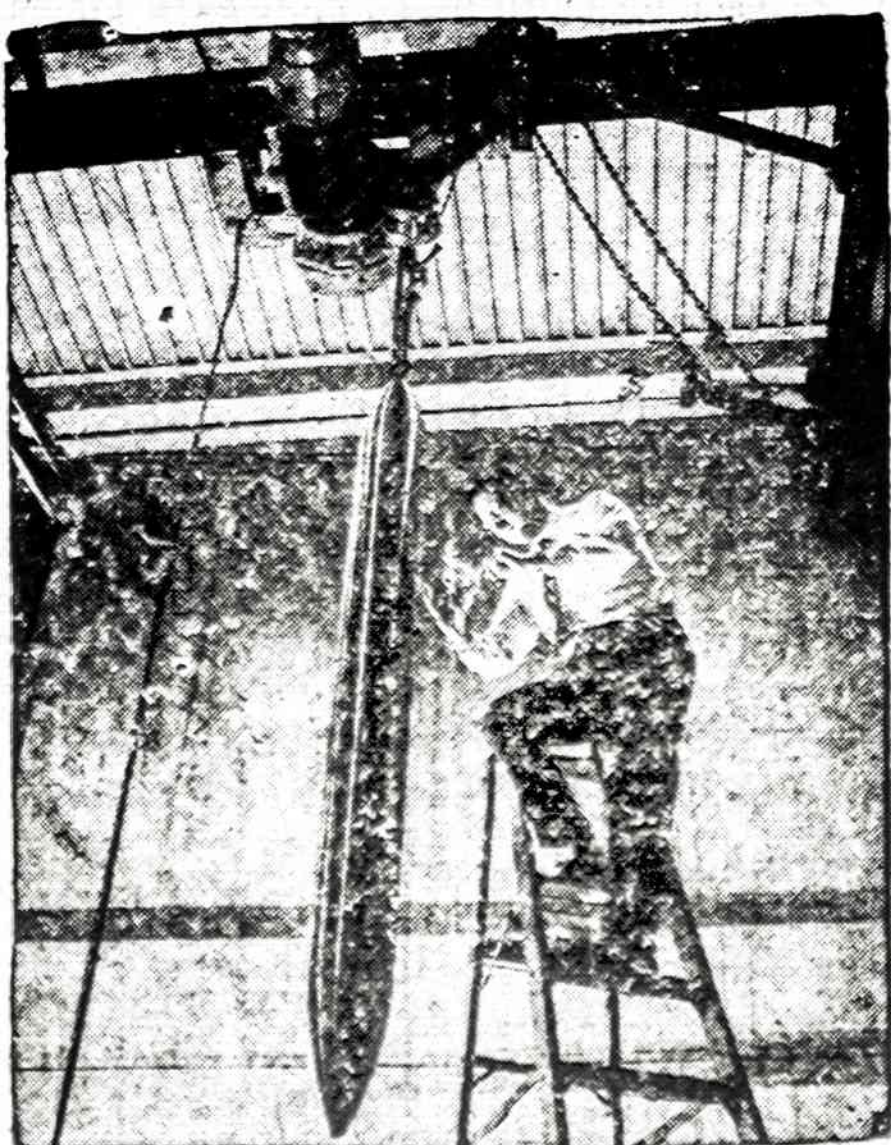
BEIRUTAS, Libanas. — Vietas įtakingas pareigūnas iš Teherano telefonu pranešė, kad Irano vyriausybė nutarė paleisti 52 amerikiečius per Kalėdas. Paskutinis Alžyro diplomatas atvežtas prez. Carterio pranešimas patenkino Irano valdžios atstovus.

Prez. Carteris pranešė Irano premjerui, kad JAV sutinka atiduoti Irano šacho Amerikos bankuose laikytas sumas, užrašytas šacho ir jo šeimoms vardu. Bet sprendimą turės daryti ne prezidentas ar valstybės pareigūnas, o Amerikos teismas. Bankai ar kitos finansinės įstaigos praneš teismui, kur ir kokios sumos yra laikomos, o teismas nuspręs, kokias sumas ir kam reikės išmokėti.

Irano valdžia sutiko su šiomis sąlygomis ir ruošia teigiamą atsakymą. Tuo tarpu ji nori paaužinti suimtuosius, kad jie Kalėdų dieną galėtų išvažiuoti. Manoma, kad iki Kalėdų leis vieniems įkaitams susirinkti savo laikus ir bankuose laikomas sumas. Valdžia nori, kad paleidžiami nebūtų nukauti.

gali įsiveržti į Lenkiją. Jis primena Lenkijos vyriausybę, kad komunistai privalo būti darbininkų draugai, jie privalo darbininkų neskriausti.

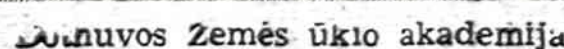
Walesa vis reikalauja, kad kompartijos sekretorius Kania pildytų duotus pasižadėjimus. Trečiadienį jis pareikalavo, kad Kania paleistų juos suimtus unijos veikėjus, nes valdžia neturėjo teisės juos suimti.

Paveiksle matome taip vadinamą Westinghouse Time Capsule, kurioje bus įrašyti pastarųjų 25 metų didesni pasiekimai ir vėliau bus rodomi ateities kartoms, sakoma, net iki 5000 metų.

Klausimus ir medžiaga siųsti: 4436 So. Washtenaw, Chicago, IL 60632

New England Journal of Medicine atidėti, kol bus priimti

bet kuriam laikui (nuo 2 iki 20 metų). Mėnesinis pensijos dydis

Trustų yra keletas rūšių. Jų tarpe yra plačiai vartojami living arba intervivos trustas ir testametarinis trustas. Šių dviejų rūšių trustai daugiausia liečia pensinkus. Taupymo sąskaitų ir bankų sąskaitų formų trustai iš tikrųjų nėra panašūs į tikruosius trustus. Trustų formos plačiai vaita šiame krašte ir jie naudojami bei folioja, kad suteaptų arba sumažintų pensininkams mokesčius. Tačiau didelės finansinių institucijos nesudaro trusto, jei pajamų nuosavybės vertė yra mažesnė, negu \$100,000 — \$500,000. Reikia pasakyti, kad trusto forma nėra pigi ir jie gali apriboti nemokamą nuosavybės vartojimą. Taigi trustų formos dažnai yra apskunkinančio pobūdžio, negu testamentinė forma turima nuosavybe paskirstyti.

bet kuriam laikui (nuo 2 iki 20 metų). Mėnesinis pensijos dydis

Iš Europos Lietuvio.

SPAUDOS PABIROS

Dvigubas jubilėjus

"Visiems, visiems sueina jubilėjus:
Ir meilė susiglaudusiems po du,
Ir kai širdy išsibaigia aliejus
Ir tenka ją kurent limonadu"... (šnapsu)

(Tęsinys)

Šitoje "aukso kasykloje" ir susipažinau su poetu-humoristu, scenos veikalu rašytoju, Lietuvoje buvusiu Klaipėdos ir Vilniaus radijo vadyvu bei Kauno radijo dramos teatro redaktorium Antanu Gustaičiu. O per jį ir su jo žmonele, aktorė, režisore bei jaunų scenos darbuotojų rankioja, organizatore, ir nepamainoma mokytoja Aleksandra Gustaitiene.

Susipažinimas įvyko tokiu būdu: abu su Antanu dirbome viename aukšte. Čia buvo dvi mašinos: didžiulė popieriaus pjaustymo (paper slitter) ir antroji, panaši į lietuvišką raitelį — kalverį. Pirmąją, paties įmonės "boso" — Džey — išmokintas, aptarnavau aš: elektrinio keltuvo padedamas, užkelti ant stovų vienos ar dviejų tonų svorio popieriaus rutulį, jo laisvą, viršutinį popieriaus galą įjungti į mašinos dviejų didžiulių volų tarpą, nureguliuoti atitinkamais varžtais to popieriaus įtampą ir greitį, prie viršutinio volo prileisti atitinkamame nuolytyje iš anksto nustatytą ir prie turelio pritvirtintą eilę aštrių peilių, kurie į volus traukiama popierių supiausto į kaspinus. Tie kaspiniai užpakalinėje mašinos dalyje esančiuose skersiniuose susisuka į nustatytą dydžio rutulius. Toks popieriaus pjaustymo procesas tęsiasi ke- liolika minučių. Per tą laiką mašinos operatorius gali "dykinti": vaikščioti aplink mašiną arba ir sėdėti. Tikras "dyka-duonis".

Antrosios mašinos, panašios į lietuvišką "kalvertą", o kartu į

keistos išvaizdos pianiną, valdžias, kartu ir tarnas, buvo Antanas Gustaitis. Stovi jis prie tos keistenybės, viena ranka iš gre- ta masinėlis stovinčios dėžės, kuri prikrauta atitinkamo dy- džio popierinių tubelių, pagrie- bęs vieną jų, užmauna ant besi- sukandžio volelio, koją paspaud- dia apačioje pritaisytą pedalą, kurio nuopelnu užmautoji tube- lė supiaustoma į keletą gabalų, kuriuos "pianistas" antrąją ran- ka nubraukia nuo volelio ir čia pat stovinčią talpią dėžę. Tai ši- taip dieną iš dienos tuo "piani- nu" grodavo "peklėninkas" An- tanas Gustaitis.

Pietų pertraukos metu kalbė- davomės įvairiomis temomis ir prisiminimais iš laisvoje Lietu- voje buvusio gyvenimo. Palies- davome ir teatrinių barų. Kartą pasisakiau norėjęs būti artistu ir lankęs Kauno valstybinio te- atro aktorius, režisierius ir ba- letininko Fedoto Sipavičiaus. Sipaičio 1932 m. Kaune įsteigta "Eksperimentinio dramos teat- ro" vaidybos studija. Tą pasigyr- rimą išklause, Antanas pasiūlė jo žmonos Aleksandros režisu- jamame K. Binkio "Atžalyne" suvaidinti seną istorijos moky- toją. Nuo čia ir prasidėjo ši pa- sakojimą rašančio artistinė "kar- jera" "Bostono Dramos Sambū- ryje"; prasitęsusi iki šios dienos.

"Bostono Dramos Sambūrio" įsteigimo data laikoma 1951 m., kai Bostone pirmą kartą buvo suvaidintas K. Binkio "Atžaly- nas", Aleksandros Gustaitienės režisuotas. Vienok tikroji to sambūrio gimimo data jo met- rikuose turėtų būti įrašyta 1950 metais. Kodėl? Ogi tais metais

"Bostono Dramos Sambūrio" steigėjai ir pudsėtojai Aleksandra ir Antanas Gustaičiai.
(Romo Šležo nuotrauka, 1979 m.)

aktorius Henriko Kačinsko Bos- tone įsteigtosios vaidybos studij- jos mokiniai čia suvaidino An- tano Gustaičio parašytus du sce- nos veikalus — "Sekminių vai- tinių" ir "Šilkinius pantičius", tuo padarydami pagrindą jau trisdešimt metų tebegyvuojan- čiam "Bostono Dramos Sambūriui".

Teatralai Aleksandra ir Anta- nas Gustaičiai jau nepriklauso- moje Lietuvoje artimai drauga- riasi su Henriku Kačinsku. Toji prietelystė dar labiau juos su- artino 1949 m. atvykus į JAV. Čia, pagal Lietuvių Enciklopedij- jos (VIII t. 62 psl.) liudijimą, Antanas Gustaitis 1950-1955 m., kaip "...nuolatinis literatūros vakarų dalyvis, su Bernardu Braždžioniu ir Henriku Kačins- ku aplankė beveik visas didžia- siąs Amerikos ir Kanados lietu- vių kolonijas". O dar artimiausiu metu Gustaičiai bendradarbiaus- u su Henriku Kačinsku Bostone organizuodami scenos mėgėjų dinimus žiūrovams.

Henrikas Kačinskas, gyvendamas Bostone ir visą savo laisva- laikį praleisdamas scenos meniu- ir jo mylėtojų paruošimui, pra- simaitindavo iš lituanistinės mo- kykloje mokytojo gaunamų elge- tiškų atpildų. 1951 m. jam pasi- sekė gauti Amerikos vyriausybės įsteigtoje ir išlaikomame, užsienio valstybėms skirtame radijo vienetė "Amerikos Bal- se" rusų kalba pranešėjo tar- nybą.

Į New Yorką išvykusio Hen- riko Kačinsko Bostone pradėta sceninė veikla perėmė Gustai-

čiai: Aleksandra užsikrovė reži- sorės našta, o Antanas pasiėmė rūpestį tvarkyti visus kitus sce- ninis reikalus.

Režisorė Aleksandra Gustai- tienė, tarytum išvermingasis ir pareigingasis Maratono bėgi- kas karys, nuo 1950 metų kan- triai tebešauja lietuviško scenos meno švyturį, spinduliuojantį ir tebešviečiantį ne vien Bostono, bet ir daugeliui kitų lietuvių kolonijų, esančių Amerikos At- lanto artimesnėje ar tolimesnėje pakrantėse: Worcesterio, Hartfordo, Waterburio, Elizabe- to, New Yorko, Filadelfijos ir net tolimosios Chicago.

Tų kolonijų lietuvių ne kar- tą yra gėrėjusi "Bostono Dramos Sambūrio" režisores Aleksan- dros Gustaitienės paruoštais įvai- rių autorių veikalų spektakliais. Jos pastangomis buvo vaidini- mui paruošti šie veikalai: Kazio Binkio "Atžalynas", Rudolfo Blaumanio "Indranai", V. Kar- klin's "Glušas", J. Adomėno "Svetimos plunksnos", L. Fedo- ro "Brandos atestatas", Petro Vaičiūno "Nuodėmingas ange- las", "Tuščios pastangos", iš- trauka iš "Aukso gramotės", ištrauka iš Stasio Santvaro dra- mos "Žvejai" ir to paties auto- riaus dviejų paveikslų "Praei- ties vaizdai" — montažas Vasa- rio 16-osios minėjimo proga; Petro Skodžiaus "Manijakas" ir Stringbergo "Stipresnioji"; Ka- zio Inčiūros "Vincas Kudirka" (vyriausias režisorius Ipolitas

VLIKO SEIMO IŠVAKARĖSE

Gruodžio 13-14 dienomis To- ronte, Kanadoje, įvyks Vyriausio- siojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto šaukiamasis seimas. Se- nesnio amžiaus žmonės žino, kas yra VLIKas, gali nežinoti tik jaunesnės kartos žmonės. VLIKo atsiradimą išaukė Lietuvos okupacijos, ypač Vokietijos lai- ky. Pergaventa ir matyta baimė tošėvikių žiaurumų, areštų, kan- kinimų ir išvežimų į Sibirą ne- ka'tų žmonių, senelių, ligonių, mažų vaikų, se-gančių, neščių moterų, vokiečių atėjimas buvo laikmas išsigelbėjimu. Tačiau tas džiaugsmas greitai buvo realybės pakeistas nacių admi- nistracijos atnešų placų Lietu- voje įgyvendinimu — rudosios okupacijos primetimu. Raudon- os okupacijos pakeitimui rudąja krašte vertė sujungti visas jė- gas ir priešintis pasyviai, o rei- kalui esant, nevgnti aktyvaus pasipriešinimo.

Pogrindyje atsirado spauda, susiorganizavo ir Laisvės kovo- tojų sąjūddiai. Prasidėjus ne- centralizuotam pogrindžio vei- kimui, reikėjo pastangų sujung- ti visas atskiras kovojančias grupes į vieną vienetą ir centra- lizuoti Lietuvos pogrindžio veiklą. Pogrindyje veikiantieji politiniai vienetai, grupės, par- tijos ir sudarė politinį organą — Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą (VLIKą).

Sudarytas vyriausiasis organas VLIKas 1944 m. vasario 16 d. paskelbė deklaraciją visų jį su- dariusių sąjūdžių ir politinių par- tijų vardu, tauta davė jam man- datą kovai vesti, atsikratyti okupacijos ir kalbėti jos vardu, daryti nutarimus ir jai astovau- ti. Nors nelaimingu atsitikimu, vokiečiams įjūroje suėmus vieną VLIKo narį, vyksiantį su misi- ja į Švediją ir gestapo kankini- nių pavyko išgauti VLIKo narių vadovybės sudėtį ir keletą jų areštuoti ir išvežti į Vokietijos kacetų sunaikinimui, bet VLI- Kas veikė ir toliau, savo sąstatą papildė naujais organizacijų žmonėmis.

Raudonasis okupas atėjo į Lietuvą antrą kartą, karą pralaimėjusi Vokietija kapituliavo, bet VLIKas vistic negalėjo grįžti į Lietuvą. Kalinamiems VLIKo nariams pavyko išsila- vinti iš vokiečių nacių kalėjimų. Jau laisvi Vokietijoje VLIKo nariai susirinko ir pradėjo savo veiklą — Lietuvos išlaisvinimą vykdyti ir laisvinimo kovai va- dovauti, darbus koordinuoti. Šiandien, nors VLIKas yra už- sienyje, bet tebeturi pavergtos tautos įgaliojimą vadovauti ko- vai ir išlaisvinimui, kalbėti tau- tos vardu, dirbti kartu su diplo-

matine tarnyba. Jokia kita or- ganizacija VLIKo mandato ne- gali paveržti, VLIKas negali tautos jam suteikto lasivinimo mandato niekam perleisti, savo pareigų kam nors kitam patike- ti. Tą padarius, jis netektų tau- tos jam suteikto pasitikėjimo ir teisės kalbėti jos vardu.

1943 m. lapkričio mėn. 25 d. Kaune buvo sudarytas Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas. Jis buvo sudarytas iš po- litinių partijų, turėjusių demo- kratiniuose seimuose savo atsto- vus (1920-1926) ir pogrindyje efektingai prieš okupantą su sa- vo spauda pasireikšusios orga- nizacijos. Vadinas, bendrai ko- vai prieš okupantą vesti ir Lie- tuvos nepriklausomybei atstaty- ti VLIKe susijungė Lietuvos po- litiniai organizuota tauta ir ak- tyviai pogrindyje kovojanti tau- ta. Visiems norintiems VLIKą ardyti, jam kenkti, jo struktūrą keisti turėtų būti labai aišku, kad VLIKas gavo visos tautos mandatą, kuriuo jam pavesta kovoti ir veikti visos tautos var- du. Keliems Lietuvos partizanų vyrams pavyko pasiekti Vaka- rus. Suradę VLIKą, jie 1948 m. Baden-Baden'o susitarimu davė VLIKui jau ginklu prieš oku- pantą kovojančios tautos man- datą.

PLB sudarytos Visuomeninių reikalų valdybos ar tarybos (ku- rių darbo pagrindai kankiti ir silpninti VLIKą) yra kovos nu- kreipimas ne prieš okupantą bet prieš pavergtą Lietuvą ir jos žmonių valią. Išėjvijos spaudoje, kaip "Draugas", "Darbinin- kas", "Tėviškės Žiburiai" puo- limas ir kaltinimas dabartinės VLIKo vadovybės, ypač jos pir- mininko dr. Kazio Bobelio, tu-

rėtų būti patriotinės išėjvijos visuomenės smerkiamas, laik- rasčiams laiskais turėtų būti primenama, kad turi vadovau- tis tiesa, o ne netikromis ir me- lu atmiestomis insinucijomis. Labai pikta ir neetiška straips- nį išspausdino "Darbininkas" 1979 m. vasario 23 d. laidoje. Solidarizuodamas anam, Mari- jonų dienraštis Draugas nesu- valdomo pykčio šlamstą pasklei- dę plačiau, persispausdinant. Kažin kokios psichozės paveik- tas "Tėviškės Žiburių" redaktori- us kun. Gaida parašė du ve- ltimųjų: "Vėjai viršūnėse" ir "Viršūnėse neramu". Ar taip ra- syta už tai, kad dr. K. Bobelis efektingai prieš okupantą su sa- vo spauda pasireikšusios orga- nizacijos. Vadinas, bendrai ko- vai prieš okupantą vesti ir Lie- tuvos nepriklausomybei atstaty- ti VLIKe susijungė Lietuvos po- litiniai organizuota tauta ir ak- tyviai pogrindyje kovojanti tau- ta. Visiems norintiems VLIKą ardyti, jam kenkti, jo struktūrą keisti turėtų būti labai aišku,

kad VLIKas gavo visos tautos mandatą, kuriuo jam pavesta kovoti ir veikti visos tautos var- du. Keliems Lietuvos partizanų vyrams pavyko pasiekti Vaka- rus. Suradę VLIKą, jie 1948 m. Baden-Baden'o susitarimu davė VLIKui jau ginklu prieš oku- pantą kovojančios tautos man- datą.

PLB sudarytos Visuomeninių reikalų valdybos ar tarybos (ku- rių darbo pagrindai kankiti ir silpninti VLIKą) yra kovos nu- kreipimas ne prieš okupantą bet prieš pavergtą Lietuvą ir jos žmonių valią. Išėjvijos spaudoje, kaip "Draugas", "Darbinin- kas", "Tėviškės Žiburiai" puo- limas ir kaltinimas dabartinės VLIKo vadovybės, ypač jos pir- mininko dr. Kazio Bobelio, tu-

— Ką vaikas padarė su savo armonikėle? Ar jis galėjo ją prartyti?

— Įsikišo į burną ir žiūri ar grieš viduje, mama.

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UZ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJENOS SIUNČIAMOS TREČDALĮ METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmeniską dėmesį, gerai su jomis susipa- žinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJENAS SIUNČIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visas ir visus į plati- nimo vajaus talką!

Prenumeratos pratęsimu, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJENOS

1739 S. HALSTED ST.,
CHICAGO, IL 60608

● Iš anksto be raginimo pratęsimu savo prenumeratą, taupyda- mas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede ____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

● Užsakau Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede ____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

● Platinimo vajaus proga, palaikydami lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridėdamus ____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

● Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi sa- valtes susipažinimui nemokamai be jokių išpareigojimų.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RUPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-
DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo
9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, R.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

Išėjimai iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastan- gas daryti įtakos į krašto politiką. 102 pal. Kaina \$1.50.

Knygos bus išlaistos, jei \$1.50 teksis arba Money Orderis

bus paslaustas tokiu adresu:

NAUJENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

This remarkable
tablet gives
aspirin relief,
yet protects
against stomach
upset.

Ecotrin
QUENTRIC COATED ASPIRIN
for arthritis

BALZEKAS MOTOR'S

4030 Archer Ave., Tel. VI 7-1515

Seniausias automobilių pardavėjas lietuvi

Volare Premier Coupe

Chrysler - Plymouth - Arrow mašinos ir
Station Wagon's už \$3,570 ir daugiau.
(Vartotos mašinos — urmo kainomis)

Geriausi mechanikai taisymo ir priežiūros departamente

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesentę, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Rukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusėvičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Ciurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rukščelės ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tau- tinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojan- tiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko apraš- tas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslu to laikotarpio buities lite- ratūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.

● KĄ LAUMĖS LĖMĖ, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsi- minimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pir- maisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesupras- tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poe- ziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zosėnko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 pal. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2. Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerį perstatymo išlaidoms.

3 — Naujienos, Chicago, 3, Ill. Friday, December 12, 1980

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980
Subscription Rates:
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per
six months, \$12.00 per 3 months. In
other USA localities \$40.00 per year,
\$22.00 per six months, \$12.00 per
three months. Canada \$45.00 per year;
other countries \$48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestiuose:
metams \$45.00
pusiui metų \$24.00
trims mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose:
metams \$40.00 Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius,
nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais — iki 12 val.

VLIKo suvažiavimas

Šį savaitgalį Kanadoje, Toronto mieste įvyks metinis Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto atstovų suvažiavimas. VLIKas buvo įsteigtas Lietuvoje 1943 metų pabaigoje, kai Lietuvos nepriklausomybė buvo sutremta ir svarbiausius Lietuvos reikalus sprendė ne lietuviai, bet okupantai.

Lietuvos nepriklausomybės pagrindus išgriovė Rusijos komunistai, susitarę ir pasirašę sutartį su Vokietijos naciais. Pagrindą buvo padėtas slapto Stalino ir Hitlerio susitarimas Europos karui pradėti, Europos tautoms ir valstybėms pasidalyti. Lietuviai stengėsi visai gintis nuo rusų ir vokiečių, bet buvo bejėgiai įveikti galingas laisvės priešų armijas. Pradžioje komunistai naudojo Lietuvos įstatą Lietuvos teisėms naikinti, gi vėliau tų pačių priemonių griebėsi naciai, panaudodami nacių idėjomis susižavėjusius neapdairius lietuvius. Teko sudaryti VLIKą Lietuvos teisėms ir krašto laisvei ginti, kai Lietuvos įstaigos nepajėgė ginti žmonių ir tautos teisių.

VLIKas buvo sudarytas visoms nepriklausomybės siekiančioms jėgoms apjungti, kad galėtų galimai didesnis Lietuvos gyventojų skaičius koboti prarastoms Lietuvos teisėms atgauti. Dar prieš 1943 metus Lietuvoje jau veikė įvairūs komitetai kovai už Lietuvos laisvę, bet ta kova nebuvo koordinuota. Tikslai įsteigus VLIKą Lietuvos gyventojų dauguma buvo koordinuota, kad galėtų vesti kovą prieš komunistus ir nacių.

Pirmuoju VLIKo komiteto pirmininku buvo inž. Steponas Kairys. Vokiečiai, pajutę organizuotą lietuvių kovą už savo krašto laisvę, pradėjo areštuoti VLIKo narius, juos žiauriai tardyti, VLIKo narius siuntė į koncentracijos stovyklas, stengdamiesi palaužti lietuvių pasipriešinimo kovą. Bet Sovietų karo jėgoms besiveržiant į vakarus ir artėjant prie Lietuvos, VLIKo nariai bėgo į vakarus, nacių valdomos Vokietijos, nes žinojo, kad Sovietų karo jėgoms įžengus į Lietuvos teritoriją, lietuviai veikėjai bus žudomi.

1944 metų pabaigoje Vokietijoje buvo sudaryta VLIKo delegatūra, vėliau ir visas VLIKas persikėlė, pra-

džioje į Berlyną, o vėliau tolyn į vakarus.

1945 metų pradžioje Vakarų Vokietiją pasiekus VLIKo pirmininkui inž. Steponui Kairiui, tuoj pat VLIKas persikėlė į Wuerzburgą. Ten VLIKo nariams pavyko suorganizuoti po visą Vokietiją pakrikusius lietuvius, gelbėti juos nuo Sovietų valdžios agentų ir organizuoti keliones į saugesnes apsigyvenimo vietas. Tuo tarpu VLIKas organizavo saugesnes vietas, kad nuo Sovietų okupacijos išsigelbėjusieji lietuviai galėtų įsikurti saugesnėse ir lietuviams draugesnėse vietose. VLIKas paruošė visą eilę raštų Amerikos, Didžiosios Britanijos ir kitų kraštų vyriausybėms; prašydamas pagalbos Sovietų karo jėgų pagrobtais ir klastos keliu prijungtai prie Sovietų Sąjungos Lietuvai.

1950 metais VLIKo nariai ir pats VLIKas persikėlė į Ameriką. 1962 metais sušaukė didelę konferenciją New Yorke, iš kur pradėta organizuoti visą lietuvių kovą už savo laisvę ir nepriklausomybę. Dar Vokietijoje VLIKo pirmininku buvo išrinktas prel. Mykolas Krupavičius, o Amerikoje pirmininku buvo išrinktas dr. K. Valiūnas. Jam buvo sunkiau vadovauti Lietuvos laisvės kovoms, nes lietuviškos organizacijos, sudarančios VLIKą, nepėgė pasiūlyti VLIKo darbiui gabesnių ir energingesnių žmonių. Dėl naujų gyvenimo sąlygų, tolimo susisiekimo, dr. Valiūnas nepajėgė apimti svarbesnių darbų.

VLIKo vicepirmininku buvo išrinktas dr. Bronius Nemickas, pagrindinių VLIKo idėjų priešas. Jis tyčiojosi iš tometinio VLIKo pirmininko dr. Valiūno ir savaip interpretavo VLIKo statutą ir iki to meto vestą darbą. Dr. Nemickas buvo gabus teisininkas, bet išauklėtas vadistinėje Lietuvos ir nacių Vokietijos nutaikoje. labai gerai jautėsi, kai buvo paskirtas Kauno apylinkės jaunimo vadu. Jis įsivaizdavo, kad lietuviai be galvų, tai nereikia jų įtikinti, bet tiksliai įsakinti. Jis buvo gabus organizatorius, kai opuzicijai tautinio režimo, buvo įvesta griežta cenzūra ir uždaryti susirinkimai. Būdamas VLIKo vicepirmininku, jis stengėsi griauti VLIKą iš vidaus. Jam sekėsi, kol turėjo savo įsitikinimams skleisti palankią, griežtai kontroliuojamą Amerikos katalikų spaudoją. Jo žodis VLIKe buvo sprendžiamas. Bet kai katalikiškoji Amerikos lietuvių spauda, netekusi Amerikos lietuvių daugumos pasitikėjimo, paskelbė dr. Jono Baio straipsnį, nurodantį pačias silpniausias dr. Nemicko tvirtinimų vietas, tai paaiškėjo labai skysti ir faktais neparemti dr. Nemicko samprotavimai. Neužtenka turėti vokiško universiteto teisininko diplomą, reikia turėti drąsos tiesai ginti, reikia dirbti lietuvių tautos gerovei. Dr. Nemickas toks, kad priekabėms ieškoti jis tinka, bet rimtos minties politikai išvesti jis nepajėgia.

VLIKo atstovai posėdžiaus Kanadoje dvi dienas. Jiems teks spręsti visą eilę svarbių klausimų. Bene bus patys svarbiausi keli VLIKo statuto paragrafai, kurie labai dažnai kliudė vesti rimtą darbą. VLIKo atstovai neprivalo bijoti kritikos, bet jie privalo suvaldyti VLIKo principų ir vedamo darbo ardytojus. VLIKe neturėtų būti palikti tie žmonės, kurie bando VLIKo viduje kenkti ir taip jau sunkiam VLIKo vedamam darbiui.

Atsigaivusios lietuvių politinės partijos paskutiniaus dviem metais padarė didelę pažangą VLIKo darbe. Dr. Kazio Bobelio vadovaujama VLIKo valdyba žengė kelis labai svarbius žingsnius ne tik JAV Kongrese, bet ir pačioje VLIKo politikoje. Kongreso priimtos rezoliucijos yra didelis žingsnis pavergtos Lietuvos teisėms ginti. VLIKo vadovybė paėjo kelis žingsnius tarptautinio pripažinimo srityje. Ne tik VLIKo pirmininkas, bet ir

A. Cooper Skupas

Čikagos miesto vaizdas

A. SVILONIS

Tai ne pagrindininko balsas

(Tęsinys)

Be to, šis „jo“ pareiškimas mums nėra naujas, tokias priekaištaujancias užuominas skaitome jau ne kartą Draugo vedamuose, gal jos buvo tik kartais kitais žodžiais išreikštos. Tik vienas klausimas: Kas ir iš ko jas pasisavino — ar b.k.v. iš „varpinio“ pagrindininko, ar pagrindininkas iš Br. Kvikių?

Mums aišku, ko siekia minėtasis pagrindininkas šia užuomina demonstruoti Vašingtone prie Sovietų ambasados. Jis puikiai žino, kuo tokia demonstracija baigsis... O ji baigsis areštais, teismais ir nusikaltusiu gelbėjimui aukų rinkimu. Juk tai senas pavyzdys, kuo baigėsi Vašingtone tokia demonstracija.

Kazin ar ji ką nors padėjo pavergtai Tautai ir garbingo lietuvių vardo išgarsinimui. Ar tie suaukoti pinigai demonstran-

tams gelbėti nebūtų daugiau pasitarę okupuotai Lietuvai išgarsinti, jei jie būtų sunaudoti LKKB išleisti svetimomis kalbomis ar buvusių Sibiro kankinių parašytiems prisiminimams?

VI

Man atrodo, kad tikras pagrindininkas nesitęsytų dėl suruoštos demonstracijos prie Jau-nimo Centro Chicagoje prieš Maskvos atsiųstą solistą ir jis tai nevadins kabutėse „apgulimu“... Be to, jis net priežastį surado, dėl ko demonstrantai demonstravo. Girdi, jie siekia sumažinti kaltę dėl pabėgimo iš Lietuvos. Bet gi kiekvienas tikras pagrindininkas žino, kad jei šandien tokių pabėgusių lietuvių patriotų nebūtų išsivijoje, tai užsienyje dėl Lietuvos pavergimo niekas balso nekeltų.

Aišku, to labai norėtų okupant-tas. Tada jam nereiktų samdyti

kiti nariai yra žengę svarbius žingsnius. Reikia turėti galvoje, kad VLIKas nėra vien tik lietuvių kilmės organizacija, bet yra ir visų Lietuvos piliečių organizacija. VLIKas yra toks visų Lietuvoje gyvenusių ir ateityje norinčių Lietuvoje gyventi organizacija. VLIKas nėra viena nacionalistinė organizacija: jis yra visų Lietuvos piliečių sambūris. Geriau suprastas šis klausimas padės išgauti tarptautinį pripažinimą.

Linkime VLIKo atstovams sėkmingai išspręsti visus svarbesnius bendro darbo klausimus.

agentų, kurie tyčiotųsi ir pavardžiuotų tuos, kurie kelia balsą dėl okupacijos. Nebūtų tada nei ALTO, nei VLIKo, kurie vestų kovą dėl pavergtos Lietuvos laisvės ir kuriuos šandien okupantas stengiasi suniekinėti, pasinaudodamas kai kurių išsivijų plunksna. Man atrodo, kad tikrasis pagrindininkas tai gerai supranta ir įvertina išsivijos reikšmę.

Štai ką pareiškė Vladas Sakalys senesniui įvykusiame ALTO suvažiavime: „Amerikos lietuvių išsivijos reikšmė Lietuvos laisvės kovoje yra didelė, be kurios moralinės ir materialinės paramos iš viso nebūtų jokio pasipriešinimo ar kovos sąjūdžio tėvynėje“.

Išsivaizduokime, kad jei pabėgusieji, kurie čia kovoja prieš kolaborantus, tiltininkus bei bendradarbiautojus, būtų pasilikę okupuotoje Lietuvoje, tai jie seniai būtų buvę Sibire sunaikinti. Neaišku, kodėl b.k.v. šį įtartingą „varpininką“ nori reklamuoti išsivijos spaudoje. Jo puolimai, kurie atskleidžia okupanto klastą, sutinka su okupanto puolimais. Jo poreikimais kelia didelį įtarimą, kad tai „paukštis“, įsibrovęs į svetimą lizdą, ir jo rašinio mintys nieko bendro neturi su Vinco Kudirkos idėjomis. Dr. Kudirka savo raštais labai aiškiai ir negailestingai pliekė ir pasipiepo caro valdininkijos biurokratiją.

VII

b.k.v. cituoja ir šio tariamo pagrindininko pareiškimą, kai užpraeitais metais tautinių šokių šventėje, Čicagoje, būrelis lietuviško jaunimo atvykusią poniją prėdžiantienę sutiko šūkavimais: „Helsinkio nutarimų“. Pagrindininkas puola tuos, kam jie tą jaunimą įleidė pavadindami „barzdukiniais kūtvėlo-mis“, juos palygino su šunimis, kurie sukančiodžio prezidentienę, ir taip toliau. Jo išmone, reikėtų jaunimą pateisinti, nes tokiu būdu jaunimas praras domėjimąsi Lietuva ir tai bus užtikrintas būdas to jaunimo netekti.

Be to, jis pataria negaistinti laiko ginčiuose dėl pirmumo ar darbų pasidalijimo. Jis iškelia ir jėgų konsolidavimo reikalą. Jei išsivija nesugebės taip veiklos konsoliduoti, bergždžios bus jos pastangos ginti Tautą. Ir kam gali galvon ateiti abejonė, kad šis „varpinis“ pagrindininkas negyvena JAV-se, ar net pačioje Chicagoje? Juk jis kartoją LB-nės vadų mintis, jų jau seniai puoselėjamas: mūsų laisvinimo veiksmus bei visas mūsų organizacijas sugrūsti po vienu stogu. O tas stogas yra LB-nė. (Nakelta į penktą puslapį)

KAZYS BORUTA

SVEČIUOSE PAS ČIURLIONIUS

M. K. Čiurlionio jauniausiai seselė Zvirbiukaitė ir mano Bičiulė, iš kurios širdies pasisėmiau skaidrių atsiminimų apie M. K. Čiurlionį.

SVEČIUOSE PAS ČIURLIONIUS

DRUSKININKUOSE

(Tęsinys)

Druskininkų bažnyčia buvo Ratnyčios filija, bet augantis kurortas greitai nustebe parapiją. Ir Čiurlionis, neilgai vargonininkavęs Ratnyčioje, persikėlė į Druskininkus ir čia įsikuria visam gyvenimui. Iš pradžių buvo sunkus ir skurdus gyvenimas, bažnyčia savo parapijos neturėjo, vargonininkas kalėdos gaudavo vos porą vežimų bulvių ir javų, bet palaikydavo aplinkiniai dūkų kaimai, kurie laikė Čiurlionį savo vargamistra, kreipdavosi į jį visokiais reikalais ir neužmiršdavo pavilgo, kviesdami pas save kalėdoti. Taip kad gyvenimas laimingai susiklojo, ir Čiurlioniai Druskininkuose ilgam įsikūrė.

Druskininkuose atrado Čiurlioniai kultūrinę aplinką, kuri palaikė šeimos kultūrinius siekimus, kol pavaliau išaugusi Čiurlionių šeima pati pasidarė kultūros centras. Daug čia prisidėjo Čiurlionių šeimos susidraugavimas su gydytojo Markevičiaus šeima, kuri nuolat vasaravo ir gy-

veno Druskininkuose. Pats gydytojas buvo muzikalus žmogus, baigęs Maskvos konservatoriją, taip pat ir jo šeima turėjo patraukimą prie muzikos, tai abi muzikų šeimos artimai susigyveno ir susibičiuliavo. Markevičiaus rūpesčiu M. K. Čiurlionis gavo muzikos mokslo pradžią ir pateko į kunigaikščio Oginskio muzikos mokyklą Plungėje, o paskui ir brolis — Povilas Čiurlionis. Be Markevičių Čiurlioniai artimai draugavo ir su visa kita inteligentija, kuri gyveno arba atvažiuodavo vasaroti į Druskininkus.

Tuo laiku Druskininkai buvo įžymus kurortas, kurį vasarą aplankydavo apie 20,000 ligonių ir vasarotojų. Kurorte grojo nuolatinė kapela, atvykdavo teatrai su gastrolemis. Pas Čiurlionius vasarą būdavo pilna svečių, dažnai lankydavosi Čiurlionių jaunimo mokslo draugai. Gyvenimas buvo pilnas muzikos ir kūrybinio poelgio.

Iš pradžių Čiurlioniai gyveno kurorto gale, prie ežero, nuomodami iš legendinio Druskininkų šykštuolio Krišiuo namus ir daržą, o paskui, apie 1880 metus, įsikūrė Druskininkų kaimelyje, kur įsigijo mažą sodybą su dviem nameliais ir daržu, kuriame užveisė gražų sodą ir jaukiai, patogiai susitvarkė. Toje sodyboje užaugo visas Čiurlionių jaunimas. Tėn buvo ir M. K. Čiurlionio tikra tėviškė, kur jis praleisdavo vasaros ir kitas atostogas. Be to, čia buvo jo nuolatinė dirbtuvėlė ir pianinas.

Pavakare traukinys sustoja Druskininkų stotyje.

— Atvažiuoju, — pažvelgiame vienas į kitą ir suspaudžiamo stipriai rankas. — Štai mes ir M. K. Čiurlionio tėviškėje, kur jis augo, vaikščiojo, svajojo ir degė kūrybos ugnimi. ... Kaip dabar atrodo jo gimtasis kampas?

Išlipame iš traukinio. Dairomės. Nepažįstama vieta. Retas pušynėlis su apšepusia naujoviška stoties dėžute. Tą stotį pastatė lenkai.

Pasukame vieškelio. Pro pušis sumirga vakaro prieblandoje ežeras.

— Tas pats! — nustembame. — Juk tai tikrai Druskininkų ežeras.

Sustojame ir žiūrime į tyvuliuojantį ežeruką. Visai toks pat, kaip Čiurlionio laikais. Tik gal sumažėjęs. Nedidelis, pailgas. Iš vienos pusės Druskininkų kaimelis, kur buvo Čiurlionių sodyba, iš kitos pusės — pušynas ir kapai. Gale — klampios pievos su alksnynų krūvelėmis. Tylus, ramus ežeriukas, kuriame ilsisi nugrimzdus ne viena praetis pasaka.

Tyliai einame paežerė, bijodami sudrumsti jo rimtą ir kilusius savo atsiminimus. Prieš ežerą, kitoje plento pusėje, — senos sodybos liekanos. Ten gyveno Druskininkų gaisrininkas Lukošius su sena kumele ir klauša bačka. Tai jis kuo ramiausiai pamažėle atvažiuodavo į gaisrą paieškoti nuodėgulo pypkei užsidegti. Dabar šalia jo sodybos likučių stovi didelė dviaukštė vila, bet

ir be gaisro — be langų, be durų, išplėtais šonais riogso kaip baidyklė.

Toliau aikštėje raudonuoja didelė bažnyčia, nežinia kokio stiliaus, neišlaikytų proporcijų, su didžiuliais gotiškais langais ir juokingai laibu bokštu — kaip špyga į dangų. O buvo Druskininkų bažnytelė paprastutė, balta ir mažutė, vietos meistrų su meile pastatyta. Ten buvo vargonininkas Čiurlionių tėvas, kol jį lenkininkas klebonas išėdė. Matyt, jis ir pastatė šitą be skonio kerplą, tokią poniškai prašmatnią ir nevykusią.

Toliau, ant pat ežero kranto, baltuoja „Vilja Linksma“. Tokį vardą ji turėjo dar anais senais laikais. Pro ten eina kelias į Druskininkų kaimelį ir Čiurlionių tėviškę. Bet mes nesiryztame pavakare eiti žiūrėti gimtinės liekanų ir pasukame kurorto link.

Kažkokiame mūriniame name, panašiam į pirtį, atrandame kurorto valdybą ir užsakome pasiteirauti, kaip čia porai dienų apsisistoti. Einame per kambarius — tuščia, pagaliau viename kambarielyje atrandame kažkokį žmogelį, pasirodo, direktorius ir net lietuvius. Keista. Kaip jis čia atsirado? — Bet apsisistoti Druskininkuose nėra kur — jokio viešbučio, be kelionlapio nors po pušim prisiglausk. Pagaliau išsideram raštelį porai dienų į sanatoriją ir išvykstame į ją.

(Bus daugiau)

ARMAGEDONAS IR PO JO - PASAULINĖ TAIKA

"Jis surinko juos į vietą, kuri hebraiškai vadinama Armagedon" (Aprėškimo 16:16)

28. Toje patioje pranašystėje Jėzus aiškina, kad "Jeruzalė" — žydų tautos ir politikos simbolis — bus "mindoma pagonių, iki pasibaigs pagonių laikai" — Luko 21:24.

Sventasis Raštas aiškiai parodo, kad šitie "pagonių laikai" reiškia 2,520 metų gadinę, kuri prasidėjo 606 m. pirm Kristaus. Babilonija buvo pirmoji iš pagoniškų valdžių, kurios viešpatavo per tą laiką. Šitos viešpatystės pradžioje Viešpats davė Nebukad-nezarui sapną, kuriame jam pasirodė į žmogų panaši stovykla, kuri sulg pranašo Danielio aiškinimu, parodė Dievą duotąją viešpatavimo galią, kurią pirmiausia panaudojo Babilonas, po to Medų Persija, po jos Graikija ir galop Roma.

SV. RAŠTO TYRINĖTOJAI, 5421 So. Mozart, Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicines direktorius
1938 S. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 9-5 darbo dienomis ir
kas antra šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 563-2727 arba 562-2722

Tel. — 88-3-5973

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBA AKIŲ LIGŲ
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA: LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St., Tel. 737-5149
Tikrina akis: Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Jėdaryta tret.

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradi. 1-4 popiet,
ketvirtadi. 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Residencijos tel.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sėdimo praktika, spec. NOTERIS liges.
Ofisas 2652 WEST 57th ST. 512121
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL. pagal susitarimą, trečiadi.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadi-
niais 2-4 val. popiet ir kita laiku
pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Apratimai — Protėzai. Mod. ban-
dai. Speciali pagalba (Home)
(Arch Support) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, šeštadieniais 9-1
2800 West 63rd St., Chicago, IL 60629
Tel.: Prospect 8-3884

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapumo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVF.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Priimam Master Charge
ir VISA kortele.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstump.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIOJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirm-
dienio iki penktadienio 4:00-4:30
val. popiet. Šeštadieniais ir sekma-
dičiais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja — Aldona Daukas
Tel.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

TAI NE POGRINDI- NINKO BALSAS

Atkelta iš 4 psl.

kuri yra užgožta vienos tūlalis-
tinių polinkių grupelės.

O gynybas to jaunimo, kuris
tėlė triukšmą prieš prezidentie-
tę, tai siekia mus sukompromi-
uoti sveikinimų akyse. Va,
kokie Lietuviai! Pasikviečia aukš-
tą viešnių ir chuliganiškais
veiksmais į užgauliojo! Lietu-
vių tarpe net neatsirado tokių,
kurie būtų pakėlę balsą ir tokį
auginio elgesį pasmerkę! Tai,
gorkia tų Lietuvių kultūra? Pa-
galiau, ar toks mūsų jaunimo iš-
vaka? Bet mums sunku su-
prasiti, koks buvo b.k.v. tikslas
skelbti Draugo vedamajame to-
dies minėto "pogrindininko" ci-
atas. Taip pat keista, kad tas
tarjamasis pogrindininkas pikti-
nasi, kad buvo pasmerktas toji
jaunimo grupė, kuri įžeidinėjo
prezidentienę dėl Helsinkio nu-
tariimų, kurių dėka šiandien oku-
puotoje Lietuvoje mūsų laisvės
kovotojai, jais pasiremami, ke-
lia balsą ir reikalauja teisių ir
laisvės. Šiandien dėl jų tyli ir
Bronius Kvilyks. Matyt, supra-
to, kad tų nutarimų proga oku-
puotosios Lietuvos vardas iške-
liamas tautų forum: Belgrade
ir Madride. O kaip žiauriai jis
juos suniekino ir Vatikano at-
stovą sugretino su Judu išda-
viku.

Ar gi ne liūdna, kad Draugo
redaktorius Bronius Kvilyks sa-
moningai "peni" skaitytojus la-
bai artimais okupanto samdinių
pareikšimais, prisidengusio "Var-
po" pogrindininko skraiste, ir
kuris, greičiausiai, gyvena ne
okupuotoje Lietuvoje, o JAV-se.
(Pabaiga)

— Ką tu ten skaitai?
— Knyga "Pinigai ir darbas".
— Ką tas reiškia?
— Įsivaizduok, kad tu pasko-
linai man trisdešimt dolerių, tai
yra pinigai.
— O kaip su darbu?
— Tu turėsi darbo, kol atsi-
insi pinigų.

— Ar netiesia, ji įsivaizduoja
žymiausių asmeniu...
— Mano brangusis, šis kūriny-
s visuomet duetus vienas dai-
nuoja.

• Vargšas nori būti turtingu,
turtingas — garsiu ir gražiu,
nevedęs — vedusiu, o vedęs —
mirusiu.

"Lietuvos Aidas"

KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Zarasiekių klubo metinis narių su-
sirinkimas sausiamas gruodžio 14 d.
2 val. popiet. Vėcuų salėje, 2405 West
47th St. Bus klubo valdybos rinkimas
ir kitų klubo reikalų svarstymas. Na-
riai kviečiami gausiai dalyvauti. Taip
pat apsimokėti nario mokestį. Kvie-
cia Vaidyba.

Lietuvių Moterų Apšvietos draugi-
jos priemonės narių susirinkimas
vyks šeštadienį, gruodžio 13 d., 1 val.
popiet. 3908 S. Union Ave. Nares pra-
šomos dalyvauti, nes yra svarbių rei-
kalų aptarti ir bus 1981 metams val-
dybos rinkimai. Turėsite "grab bag"
ir vaises. Rozė Didžiulė, rast.

Gruodžio mėn. 14 d., sekmadienį,
1 val. popiet. Tėvų žinių koplyčioje
bus atnaujamasis sv. Mišios už miru-
siuosius ir gyvuosius paštininkus bei
jų šeimas. Po pamaidų visi pastinai-
kai su šeimomis bei artimaisiais ten-
kasi p.p. Rėpšių namuose, 6908 So.
Richmond Ave., kur vyks metinis su-
sirinkimas, o po to bus bendros vai-
sės — Kūčios. Valdyba

Mokytojas: — Taip, Fricai,
tavo aprašymas yra labai geras,
bet jis žodis į žodį toks pat kaip
Karolio. Kokį aš galiu daryti
iš to išvadą?

Mokinys: — Kad Karolio ap-
rašymas yra taip pat geras.

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENTINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštės automobiliams pastatyti

Nuo
1914 metų

Midland Savings, pla-
nauja taupymo planus
paskolų reikalus visos mirt-
sų apylinkės. Dėkojame
Jums už mums parodytą
pasitikėjimą. Mes norėtu-
me būti Jums naudingi ir
ateityje.

Saskaitas apdraustas
iki \$40,000
2657 W. 69 STREET
Chicago, IL 60629
Tel. 925-7400

8929 So. MARLEW AVE.
Bridgeview, IL 60435
Tel. 598-9400

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILL. 60632
PHONE 254-4470

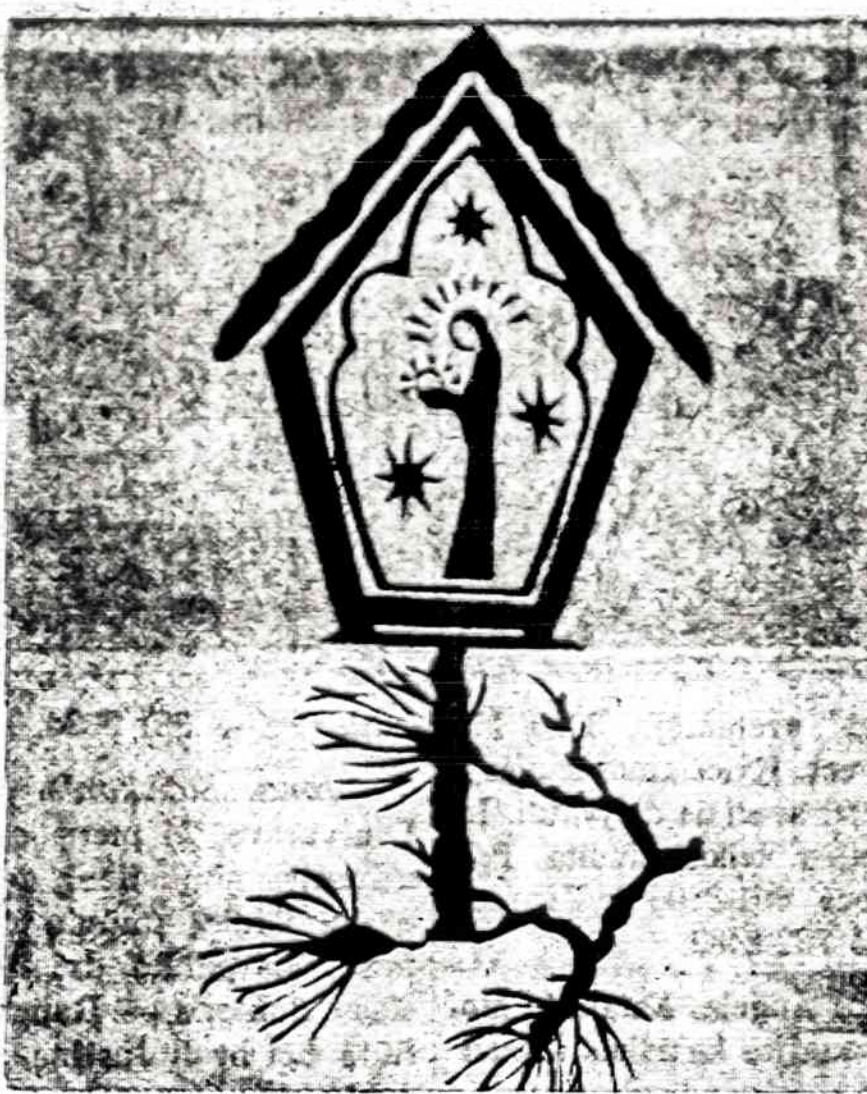
5 1/2%

Passbook Savings

7 1/2%

4 Years Savings

(Minimum \$500)
Certificate

KODĖL NIEKINAMA LIETUVIŲ TAUTOS PRAETIS?

(Atviras laiškas DLK Vytauto vainikavimo dieną)

(Tęsinys)

Lietuvos kunigaikščiai laimė-
jo kelias dešimtis daug didesnės
svarbos mūšių, nei Čiudo ežero
kautynės. Vien Durbės mūšyje
1260 m. lietuviai nukovė 150 or-
dino brolių, t. y. septynis kartus
daugiau, negu Aleksandro Nevs-
kio vadovaujama kariuomenė.
Durbės mūšyje lietuviai kariuo-
menei vadovavo kunigaikštis
Treniota, tačiau vidurinių mo-
kyklų vadovuose jo vardas ne
karto nepaminėtas. Taip pat sa-
moningai Lietuvoje buvo nuty-
lėtos ir šių kautynių 700-osios
metinės.

Per 250 metų (1185-1435 m.)
Lietuva buvo pagrindinė jėga,
kovojusi prieš vokiečių ordina.
Ordino kovos su Novgorodo, Ps-
kovo respublikomis buvo trum-
palaikės. Be to, garsiajame Sau-
lės mūšyje (1336 m.), kuriame
žuvo 48 ordino broliai, Pskovo
kariuomenė kovojo kaip vokie-
čių sąjungininkė. Dr. A. Kučins-
ko tvirtinimu, "Ordino ir rusų
kariai Lietuvos atžvilgiu buvo
tam tikrame santykiyje". (A. Ku-
činskas, Kęstutis, K., 1938, p.
153). O lietuviai kovoj su ordi-
nu "rusų pagalba buvo naudoja-
ma gana retai (ten pat, p. 20).

Lietuva viena atrėmė Ordino
ir Aukso ordos puolimus, kovo-
jo su rusais ir lenkais. 1376 m.
Kęstutis su savo kariuomene nu-
žygiavo beveik iki Krokuvos.

(Bus daugiau)

The Ace Of Club Sandwiches

Past... looking for a good sandwich tip? Place your bid with
Fiesta Stack-Ups, a club sandwich variation from the Kraft
Kitchens. Open with Miracle Whip salad dressing, "The Bread
Spread," on a triple deck of toast. It adds smooth flavor to a
full house of luncheon meats, green pepper, cabbage and
jalapeño pepper process cheese food slices.

For easy serving, cut the decks into triangles and secure with
picks. When friends call, deal them Fiesta Stack-Ups, a sure bet
for lunch or party time.

Fiesta Stack-Up
1 cup Miracle Whip
salad dressing
18 white bread slices,
toasted
6 ham slices
12 tomato slices
1-1/2 cups shredded cabbage
12 summer sausage slices
6 green pepper rings
6 Kraft jalapeño pepper
singles pasteurized
process cheese food
For each sandwich, spread one slice of toast with salad
dressing; top with ham slice, 2 tomato slices, 1/4 cup
cabbage, second slice of toast, 2 summer sausage slices,
green pepper ring, cheese food slice and third slice of toast
spread with salad dressing. Cut into triangles; secure with pick
6 sandwiches

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

EUDEIKIS

GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANSO
PATARNAVIMAS

TURIME
KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO
DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, ILL.

Tel.: OLympic 2-1002

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

Virgilia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, ILL. 974-4416

P. J. RIDIKAS

3254 So. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

LIETUVIŲ SĄSKRYDIS OSNABRUECKE

APLINK MUS IR MŪSŲ NAMUS

Naudingi patarimai ir įdomūs dalykai

● Popular Mechanics rašo, Rūkstai, Nijolė Bagdžiūnienė kad pavojausiosia važinėti automobiliu yra nuo 10 val. vak. iki 2 val. ryto, o saugiausia — nuo 10 val. ryto iki 2 val. popiet. Šeštadieniais važinėti yra labiausiai pavojinga.

● Dantų tyrimų institutas praneša, kad visi saldumynai kenkia dantims, bet labiausiai krenu pripildyti šokoladiniai pyragaičiai.

● Michigan universiteto studija rodo, kad per 18 metų labai pasikeitė žmonos ir vyro santykiai. 1962 metais buvo paklaustos 1,000 moterų, kas šeimoje privalo daryti sprendimus? 66% moterų tą garbę atidavė vyrams, o 1980 metais iš tų pat moterų tokių buvo tik 28 procentai.

● Nustatyta, kad patikimiausi asmenys ir namų sargai yra vilkiniai šunys — German shepherds.

● JAV Darbo departamentas praneša, kad praeitais metais dirbo tik dalį laiko 17.9 proc. dirbančiųjų.

● Kepyklų sąjunga tvirtina, kad šandien amerikiečiai suvalgo 50% mažiau duonos, negu jos suvalgydavo prieš 15 metų. Dabar amerikiečiai per dieną suvalgo po keturias riekeles duonos.

● Pirmąją Kalėdų kortelę nupaisė J. C. Horsley 1843 metais Londone.

● Vaikų gydytojas dr. Benjaminas Spock, kadaise kalbėjęs ir rašęs, kad vaikams reikia duoti visišką laisvę, pripažino dalinai klydęs. Dr. Spock dabar yra 77 metų.

● Nepriklausomos Lietuvos 46 numeryje, skirsnelyje Saldu-

2 silks, 1½ riekės baltos duonos, 2 šaukštai aliejaus, 1 obuolys, 1 svogūnas, 2 kiaušiniai, maltų pipirų.

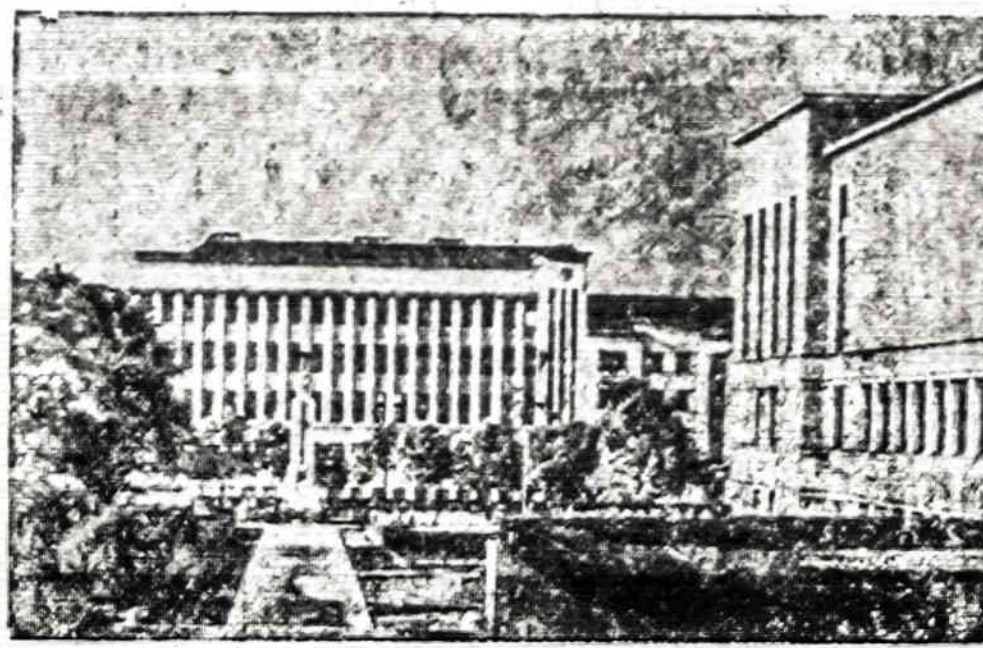
Silks gerai išmirkyti, nulupiti, išimti kaulus, smulkiai sukapti, sudėti nuspauštą, mirkytą pyragą, smulkiai piaustytą ir aliejuje keptą svogūną, tarkuotą obuolį, kietai virtą, kapotą kiaušinių, maltus pipirus. Viską gerai išmaišyti ir tą masę suformuoti žuvies pavidalu. Apibarstyti kietai virtą kapotą kiaušiniu. Pusbūteny, aplink silkę išdėstyti pomidorų, agurkų, ridikėlių griežinėlius ir salotų lapelius.

M. Miškinytė

TRUMPAI

— 24-oji metinė Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos kultūrinė \$1,000 premija lapkričio 2 d. posėdyje Klevelando Lietuvių namuose buvo įteikta pedagogai Vidai Augulytei-Bučiūnienė. Ji yra fizikos ir matematikos dėstytoja amerikiečių mokykloje, dirbanti ir liuanistinėje Sv. Kazimiero mokykloje Klevelande, kelerius metus netgi jai vadovaujanti. V. Bučiūnienė taip pat yra parašiusi tris vadovėlius lietuvių mokykloms, dalyvavusi kitų vadovėlių paruošime. Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos valdybą sudaro: pirm. H. Brazaitis, A. Čepulis, J. Skrinška, D. Degesys ir R. Degesienė.

— Los Angeles Juozo Damauto šaulių kuopos šaulės ruošia Kūčias, kurios bus gruodžio 20 d., šeštadienį, 6 val. vak. Vile-

“Trakai” svetainėje, 3675 Monnon Street. Kvietiamos šaulės ir šauliai su svečiais dalyvauti. Informacijai teikia Judita Paškauskienė 661-3806 ir Marcelė Uksienė 792-8182.

— Los Angeles Katalikų Moterų Draugijos kačėdinis suburtas bus sekmadienį, gruodžio 28 d., apatinėje parapijos salėje. Pradžiai 1 val. popiet. Visos nares kviečiamos dalyvauti. Dėl informacijų šaukti kuopos pirmininkę Izab. Oksienę 664-3671.

— Naujų Metų sutikimas, rengiamas Los Angeles Lietuvių Bendruomenės valdybos, bus trečiadienį, gruodžio 31 d., 7-30 val. vak. Sv. Kazimiero parapijos salėje. Dėl informacijų ir registracijų šaukti Oną Razutienę 661-0041.

— K. Kutra praneša, kad Lietuvių Protestantų Sąjunga rengia kalėdinę eglutę gruodžio mėn. 13 d., šeštadienį, 1 val. popiet First Lutheran Church, 3119 W. 6th St., Los Angeles, viršutinėje salėje. Bus turtinga koncertinė dalis, bendros giesmės, kava su užkandžiais. Tą pačią dieną 12 val. bažnyčioje bus lietuviškos pamaldos, kurias atlaikys atvykęs iš Chicago kun. Eug. Gerulis.

— Gražina Tamulytė, iki šiol gyvenusi Bostone, persikėlė nuolatimam gyvenimui į Los Angeles ir įsikūrė Long Beach, Calif. Ji yra galingojo sesuo ir dirba operaciniame skyriuje. Jos mamytė Birutė M. Tamulienė yra Sv. Kazimiero bažnyčios klebonijos šeimininkė.

— Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos kalėdinis renginys — KŪČIŲ VAKARIENĖ įvyks š.m. gruodžio 20 d., šeštadienį, 7 val. vak. Vyčių salėje. Programoje: Tradicinis kalėdinis eglutės įžiebimas, Kūčių vaišės, sveikinimai, kalėdinės giesmės ir Kalėdų Senelis su dovanomis. Kvietiami visi kuopos nariai su šeimomis ir savo svečiais dalyvauti. Kvietimai gaunami paskambinus V. Utrai tel. 847-0664, P. Malėtai — 523-7489 ar A. Janu-

VLADO ŠAKALIO PAREIŠKIMAS

Aš, VLADAS ŠAKALYS, anksčiau gyvenęs Vilniuje, Lietuvoje, pareiškiu:

1) Kaip lietuvis disidentas rusų okupuotoje Lietuvoje buvau persekiojamas už taikingą politinę veiklą prieš savo krašto okupaciją ir pasitraukiau į Vakarų pasaulį. Šiuo pareiškiu, kad niekad savo valia negrįšiu nei į Lietuvą, kol ji bus okupuota, nei į Rusiją, nei kurį kitą rusų satelinį arba jos okupuotą kraštą.

2) Jei laisvajame pasaulyje dingčiau arba būčiau sužeistas kokių nors neišaiškinamų būdu, tai reikštų pagrobimą arba nužudymą, įvykdytą tiesiogiai rusų KGB arba jo pavedimu.

V. Šakalis
Šis pareiškimas padarytas mano akivaizdoje 1980 m. spalio 16 d. aukščiausi mineto asmens, kuris atvyko pas mane bei padarė šį jo pasirašytą pareiškimą, jį pats laisva valia pasirašė, pilnai jį suprasdamas.
DAVID E. HILL, viešasis notaras, Ontarijo provincija, Kanada

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARLA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2727
Didelį pasirinkimą geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IR EUROPOS SANDĖLIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2727
V. VALANTINAS

TAVO ŽODIS YRA TIESA

Jono 17:17
IR PAŽINSITE TIESĄ, O TIESA ISLAISVINS JUS
Jono 8:32

ŠV. RAŠTO NAUJASIS TESTAMENTAS IR PSALMAI

LEIDINYS LIETUVIŲ KALBA. ĮRISTAS KIETAIS PLASTIKINIAIS VIRŠELIAIS PRAKTIŠKO KISENINIO FORMATO.
KAINA \$3.
LITHUANIAN MINISTRIES, P.O. Box 321, Oak Lawn, Ill. 60454

Joniškėčių veikla

Joniškėčių Labdarybės ir Kultūros klubo priešmetinis susirinkimas įvyko gruodžio 2 dieną Vyčių salėje. Pirmininkė Julija Ramanauskas atidarė susirinkimą ir pasveikino visus atsilankiusius narius.

Raštininkės Antoinette Kalys perskaitytas protokolą ir kiti klubo užrašai buvo priimti. Lunco komisija pranešė, kad spalio 26 d. labai gerai pasisekė. Dėkojo visiems, paaukojušioms dovanėles ir už tortus bei kugeli. Buvo padėkota ir visiems, kurie kuo nors prisidėjo prie rengimo.

Nariai nutarė su Sv. Kalėdomis pasveikinti Naujienas, S. Barcus radijo vėlandėlę, Darius Girėno veteranus ir vaikučius su Palsy.

1981 metams paliko ta pati valdyba: pirm. Julia Ramanauskas, vicepirm. Nellie Skinulis, nut. rašt. Antoinette Kalys, fin. rašt. Birutė Rasinskas, išd. Anna Casey, kasos globėja Valeria Samuolis, koresp. Ant. Kalys.

Knygų revizijos komisija sutiko būti Anne Wiechecki, Eugenija Strungys ir Mary Radžkenas.

Valdyba ir komisija susirinko pirmininkės Julia Ramanauskas namuose.

Po susirinkimo buvo Christmas Party.

Sekantis susirinkimas bus 1981 m. vasario 3 dieną.

A. Kalys

Piliečių klubas

Amerikos Lietuvių Piliečių Pasalpos klubo priešmetinis susirinkimas įvyko lapkričio 9 d. Anelės Kojak salėje, 4500 So. Talman Ave. Pirmininkas Paul Masilionis atidarė susirinkimą ir pranešė, kad yra mirusi klubo narė Sophie Sadawski. Buvo pagerbta tylos ir susikaupimo minutė, o jos šeimai išreikšta gili užuojauta. Nutarimų raštininkė perskaitė praėjo susirinkimo protokolą, kuris buvo priimtas. Ir kitų valdybos narių pranešimai buvo vienbalsiai priimti.

Buvo pranešta, kad serga Anna Palekas. Jai palinkėta greitai pasveikti. Taipgi pranešta, kad Anna Mikšis jau yra pilnai atsigavusi.

Klubas nutarė švenčių progą pasveikinti Naujienas, S. Barcus radijo vėlandėlės vedėją, pasikardamas joms po \$50, Dariaus Girėno posto veteranus pasveikino su \$25. Teko apsvaistyti ir daug kitų klubo reikalų.

Pirmininkas pranešė, kad reikėtų išrinkti naują valdybą, bet neatsiradus pakankamo skaičiaus norinčių naują valdybą sudaryti, buvo nutarta 1981 metams perrinkti dabartinę valdybą, kuri sudaro: pirm. Paul Masilionis, vicepirm. Joseph Pavilonis, nut. rašt. Rožė Didžgalvis, fin. rašt. Bernice Žemgulis, kontrolės rašt. Josephine Masilionis, kasos globėja Jennie Povilaitis, išd. Matt Povilaitis, koresp. R. Didžgalvis. Knygų revizijos komisija — Julia Ramanauskas, Della Ketvirtis, Ban Jurėnas. Sausio 17 d. 3 val. popiet susirinko pas B. Žemgulis.

Klubas nutarė turėti susirinkimą vasario 8 dieną anksčiau minėtoje salėje. Nariai prašomi įsijungti.

Vėliau sekė vaišės ir malonūs pokalbiai. Valdyba linkėjo visiems nariams bei jų šeimoms linksmų švenčių, laimingų ir sveikų Naujųjų metų.

Rozė Didžgalvis, koresp.

RŪPINASI SAUGUMO REIKALAI

Marquette Parko Lietuvių Namų savininkų organizacijos valdybos nepaprastasis posėdis įvyko gruodžio 8-tą dieną. Padangėjus kriminaliniams įvykiams Marquette Parko apylinkėje, sudaryta delegacija, kurioje įeina Juozas Bacevičius, Algis Barakauskas, Sta-

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
J. ZEMAIŠ VUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEITIMAIS
JEL VISU INFORMACIJŲ KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7741

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

• LIETUVISKAS RESTORANAS su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis, lengvos pirkimo sąlygos.

• 2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.

• MCRINIS BUNGALOW Brighton Parke, 15 metų. Reikia skubiai parduoti. Neaukšta kaina.

ŠIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

HFLP WANTED — FEMALE

Darbininkų reikia

CALL KING CARLEY

SEC'y (No Sh. Hand) \$17,000
Order Desk (Type 50) \$15,000
Jr. Sec'y (No sh. hand) \$12,000
Interviewer (no typing) \$10,000
Bookkeeper \$18,000
Customer Service (type 40) \$12,000
Sec'y (suburbs) \$12,000
Cashier (no exper.) \$9,000

For Further Information Call:

KING CARLEY

939-7544

FIRST PERSONNEL SERVICE

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

Juozo Šmotelio

ATSIMINIMU SKIRSNELIAI

Graži, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga, sukurta autoriaus trojbe.

Čikagos ir apylinkės lietuviai, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knygą pasiminti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštą.

Autoriaus adresas:

7114 S. Campbell Ave.
Chicago, IL 60629

Knygos kaina — 5 doleriai.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko PRANO ŠULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gauna. Ma Naujienų administracijoje 1739 South Halsted St., Chicago, ILL. 60608. Kaina \$3.00.

sys Patlaba, Juozas Skeivys, Aleksas Patackas, Petras Mar-tinkus ir Jurgis Janušaitis, kurie skubiai vyks pas mūsų rinktinus pareigūnus aldermaną Brady ir committeeman Madigan prašyti, kad būtų daroma skubių žygių, jog mūsų apylinkė būtų saugesnė.

Vicepirm. Stasys Pateckas

6 — Naujienos, Chicago, 8, Ill. Friday, December 12, 1980

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmieste, greitai, garantuoti ir sažiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DEMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmėčio automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

GENERAL REMODELING
• Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. • Stalniai darbai, cemento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita.
FETINGIS CONSTRUCTION
7152 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-8505

DAŽYMAS IR REMODELIAVIMAS
Nėra darbo permažo. Visus palmu. Iš lauko ir vidaus. Kainos labai prielaimos.
GEDIMINAS BARANAUSKAS
4514 So. Talman Avenue
Tel. 523-0383

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7458
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blaškai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolski, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Evergreen Park, Ill.
60442 - 424-8654
State farm fire and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
2458 W. 69th St.
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak.
Šeštadieniais nuo 9 iki 12-tos
arba pagal susitarimą.
Telefonuoti 778-8000

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d.
Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Turime didelį pasirinkimą KALĖDINIŲ DOVANŲ

Importuoto kristalo išdirbinių, aukso ir gintaro papuošalų. Lladro — Dresden — Hummel figūrėlių. Anri medžio drožinių. Importuoto pewter ir dar daugiau gražių dovanų įvairioms progoms. Taip pat ir paveikslų.

ANTRADIENIAIS pensininkams duodama 10% nuolaida.

Maloniai jums patarnaus DALE ir ROMAS DAUKŠAI, sav.

AVALON GALERIJS

"The Ultimate in Collecting and Gift Giving"

4243 ARCHER Ave. (arti Sacramento), CHICAGO, ILL.

Atdara pirmą. iki penktadienio nuo 10 val. ryto iki 9 val. vak. šešt. nuo 10 iki 7 val. vak.; sekm. nuo 11 iki 5 val. popiet.

Gruodžio 22 ir 23 dienomis atdara iki vidurnakčio.

Tel. 247-6969

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/2 %

PAID AND COMPOUNDED QUARTERLY

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 8%

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608

PETRA KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747

HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED